

Việt Nam đang tạo nhiều điều kiện thuận lợi cho sự ra đời của các “kỳ lân” khởi nghiệp công nghệ tiếp theo của châu Á

Ngày 27/7/2022, Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) công bố báo cáo có nhan đề “*Hệ sinh thái khởi nghiệp công nghệ của Việt Nam*”, trong đó phân tích và đánh giá tiến triển của các công ty khởi nghiệp ở Việt Nam.

Theo đó, báo cáo nhận định “kỳ lân” khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghệ tiếp theo của châu Á-Thái Bình Dương có thể đến từ Việt Nam, khi nền móng để xây dựng một hệ sinh thái vững chắc có thể hỗ trợ những doanh nghiệp này đang được tiến hành thuận lợi.

Bản báo cáo đã chỉ rõ những tiến bộ mà Việt Nam đạt được từ định hướng xây dựng chính sách kiến tạo của Chính phủ, những điểm hạn chế cần tiếp tục cải thiện để thúc đẩy đổi mới sáng tạo theo xu hướng “mở” trên thế giới. Báo cáo cũng đề cập tới những lĩnh vực công nghệ mới mà trí tuệ trẻ Việt Nam có tiềm năng phát triển theo nhận định của các nhà đầu tư nước ngoài.

Theo nhóm chuyên gia của ADB, mục tiêu dài hạn của Chính phủ Việt Nam đối với lĩnh vực khởi nghiệp là thu hút tri thức, các tổ chức, cá nhân và doanh nhân để góp phần vào công cuộc phát triển kinh tế và tham gia tạo lập các công ty khởi nghiệp thành công. Báo cáo dẫn 1 thí dụ về sự hỗ trợ của chính phủ là Đề án 844, với mục tiêu phát triển 600 doanh nghiệp vào năm 2025, và 100 doanh nghiệp trong số đó sẽ gọi được vốn đầu tư với tổng giá trị ít nhất là 2 nghìn tỷ đồng (khoảng 85,44 triệu USD).

Mục tiêu trên được hỗ trợ bởi Quỹ Đổi mới công nghệ quốc gia, cùng 2 đề án mới có tên gọi “*Hỗ trợ học sinh, sinh viên khởi nghiệp đến năm 2025*” và “*Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp giai đoạn 2017-2025*”.

Một trong những điểm nổi bật của Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo của Việt Nam là đã từng bước hình thành các mạng lưới liên kết, thúc đẩy dòng chảy của tri thức, của công nghệ trong và ngoài nước; đã thiết lập được Mạng lưới hỗ trợ và phát triển Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam và Mạng lưới các Hội trí thức kiều bào hỗ trợ đổi mới sáng tạo và thương mại hóa công nghệ. Đây là những tiền đề quan trọng để mở rộng Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo quốc gia, để kết nối ngày càng hữu cơ hơn, hiệu quả hơn với các hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo khác trong khu vực và thế giới.

Báo cáo cũng đánh giá, công nghệ y tế và công nghệ nông nghiệp (agritech) là 2 lĩnh vực có tác động xã hội cao và có tiềm năng đóng góp cho phát triển bền vững và đồng đều hơn.

Trong khi tài chính được coi là hạn chế chung đối với sự phát triển của các công ty khởi nghiệp, báo cáo cũng chỉ ra một trở ngại khác đối với tăng trưởng là không có đủ vốn nhân lực. Tuy nhiên, theo ADB, để giải quyết vấn đề này, các trường đại học và viện nghiên cứu ở Việt Nam đang phối hợp với chính quyền các tỉnh và các Bộ, ngành Trung ương để thành lập các đơn vị hỗ trợ khởi nghiệp, đồng thời tổ chức các sự kiện khởi nghiệp cho học sinh, sinh viên để thúc đẩy văn hóa khởi nghiệp trong giới trẻ.

Bà Aimee Hampel-Milagrosa, chuyên gia kinh tế của ADB, một trong những tác giả chính của báo cáo, nhận định: "*Chính phủ Việt Nam đã nhận ra rằng các công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực công nghệ là động lực mới của tăng trưởng cho quốc gia. Để tạo thuận lợi cho quá trình này, chính phủ đã bắt đầu tập hợp những yếu tố chủ chốt, thí dụ như các ưu đãi khuyến khích về chính sách và tài chính, để tạo ra và xây dựng thể hệ "kỳ lân" khởi nghiệp tiếp theo của Việt Nam*".

Báo cáo cũng dẫn những con số thống kê ấn tượng trong lĩnh vực khởi nghiệp ở Việt Nam. Theo đó, năm 2021, có 5 lĩnh vực khởi nghiệp hàng đầu thu hút được nguồn vốn lớn nhất là công nghệ tài chính (fintech) với 26,6%; thương mại điện tử (20,3%); công nghệ giáo dục (edtech) với 17,2%; công nghệ y tế (healthtech) 7,8%; và phần mềm dịch vụ (6,3%). Đặc biệt, giữa bối cảnh đại dịch COVID-19 gây ra nhiều biến động cho thị trường, vốn đầu tư mạo hiểm cho các start-up Việt Nam vẫn đạt được mức cao kỷ lục trong năm 2021. Tổng số tiền đầu tư đạt 1,4 tỷ USD, tăng trưởng gấp 1,5 lần so với con số 874 triệu USD kỷ lục trước đó vào năm 2019. Ngoài ra, tổng số thương vụ đầu tư cũng đạt con số cao nhất từ trước đến nay là 165, tăng 57% so với năm 2020.

Nguồn: Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia.